

Klimat- och näringslivsdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar – Nya samverkansformer och modern byggnads- och reparationsberedskap (SOU 2025:68), Dnr: KN2025/01284

Bevakningsbranschen utgörs av:

- Almega Säkerhetsföretagen
- Svenska Transportarbetareförbundet, samt
- Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd (BYA)

Branschen består av cirka 200 auktoriserade bevakningsföretag och 25.000 medarbetare som arbetar med att främja trygghet genom att skydda myndigheter, företag, egendom, verksamheter och enskilda. Bevakningsverksamhet utgör därmed en viktig komponent i totalförsvaret som kan stärka Sveriges motståndskraft vid kris, höjd beredskap och krig.

Mot denna bakgrund lämnar parterna i Bevakningsbranschen följande gemensamma remissvar med synpunkter på utredningen SOU 2025:68 – Nya samverkansformer och modern byggnads- och reparationsberedskap.

1. Yttrande:

- 1.1 Bevakningsbranschen ser positivt på de i avsnitt 1.2 till avsnitt 1.5 föreslagna förändringarna som ger upphandlande myndighet uppdrag att beakta försörjningsberedskapsaspekter vid upphandling. Det är positivt att utredningen beaktar behovsprincipen. Samtidigt bör beaktas att företagens planering, förberedelser och prioriteringar för att säkerställa leveranser till samhällsviktig verksamhet vid höjd beredskap kan innebära en betydande resursåtgång.

Det bör därför i lagstiftningen tydliggöras att försörjningsberedskapsaspekter vid upphandling endast ska beaktas när särskilda skäl föreligger. En sådan ordning skulle bidra till en mer ändamålsenlig beredskapsplanering och effektivare användning av samhällets resurser.

- 1.2 Bevakningsbranschen välkomnar utredningens förslag i avsnitt 1.6 till ändring i förordningen (1982:1005) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförvarsplaneringen samt stödjer utredningens förslag i avsnitt 1.1 om ändring i förordning om kansliet för byggnads- och reparationsberedskap rörande utökat uppdrag för Tillväxtverket.

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

POSTADRESS
Box 1233, 164 28 Kista

☎ 08-703 08 00

BESÖKSADRESS
Borgarfjordsgatan 11-13

✉ kontakt@bya.se

ORG.NR
802416-3183

🌐 www.bya.se

- 1.3 Bevakningsbranschen ser positivt på de i avsnitt 1.6 och avsnitt 3.7.3 föreslagna förändringarna enligt vilka Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ges ansvar för att föra ett register över försörjningsberedskapsavtal samt för att upprätta en allmän prioriteringsordning för försörjningsberedskapen.

Branschen välkomnar förslaget att MSB ska ges möjlighet att bistå offentliga och privata aktörer med bedömningar rörande prioriteringsordning. Utredningens förslag i denna del bedöms kunna stärka samordningen och bidra till ökad motståndskraft i samhället. Branschen ställer sig också bakom utredningens förslaget i avsnitt 1.9 som stärker MSB i dess centrala och operativa roll samt tydliggör myndighetens ansvar för den nationella lägesbilden.

- 1.4 Bevakningsbranschen tillstyrker utredningens förslag i avsnitt 3.5 att upphandling fortsatt kommer att vara huvudregeln vid avtal som tecknas för att säkra försörjningen av varor och tjänster vid fredstida kris, höjd beredskap och krig.
- 1.5 Bevakningsbranschen avstyrker utredningens förslag i avsnitt 3.7 att införa ett system för försörjningsberedskapsavtal (F-avtal) som innebär att sådana avtal tecknas med utvalda företag utan att det sker någon konkurrensutsättning.

Branschen anser att det är olämpligt att F-avtal tecknas i förväg och direkt med utvalda företag utan konkurrensutsättning. Ett sådant förfarande riskerar att leda till att upphandlande myndigheter inte ställer erforderliga kvalitetskrav och att avsaknaden av konkurrens riskerar att bli kostnadsdrivande.

Bevakningsbranschen delar i huvudsak utredningens bedömning av behovet av F-avtal, men menar att de totalförsvarsmyndigheter som anges i avsnitt 1.6 bör ges möjlighet att utforma F-avtal som tilläggsavtal till ordinarie upphandlingar.

Genom en sådan ordning kan krav kopplade till försörjningsberedskapen införas som tillägg inom befintliga upphandlingar samtidigt som de upphandlingsrättsliga principerna om likabehandling, transparens och proportionalitet upprätthålls.

- 1.6 Bevakningsbranschen anser att ingående av F-avtal utan föregående konkurrensutsättning oaktat vad som anförs i punkt 1.5 bör kunna ske vid synnerlig brådska¹, som beror på omständigheter som varken kan tillskrivas eller har kunnat förutses av den upphandlande myndigheten exempelvis en situation där höjd beredskap råder i Sverige.
- 1.7 Bevakningsbranschen välkomnar utredningens förslag i avsnitt 3.7.2 som anger vilka myndigheter som ska utgöra F-avtalsmyndigheter.

¹ Jmf kap 19a 5§ Lag (2016:1145) om offentlig upphandling samt kap. 15a 3 § Lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet

- 1.8 Bevakningsbranschen föreslår att F-avtalsmyndigheternas uppdrag bör tydliggöras ytterligare. Dessa myndigheter bör ges i uppgift att planera för hur företag med F-avtal ska kunna stödjas i syfte att säkerställa leveransförmåga under höjd beredskap och krig. Detta bör omfatta förberedelser för tillämpning av förfogandelagen samt rutiner för hur resurser kan ställas till företagens förfogande vid behov.

Vidare bör F-avtalsmyndigheterna ges ansvar för att säkerställa att företag som tecknat F-avtal prioriteras vid tilldelning av civilpliktig personal samt vid eventuell ransonering av kritiska resurser till exempel drivmedel.

- 1.9 Bevakningsbranschen stödjer utredningens förslag i avsnitt 3.7.4 rörande vad som bör ingå i ett F-avtal.
- 1.10 För att säkerställa en enhetlig nationell tillämpning och undvika skillnader i utformning och kvalitet av F-avtal föreslår branschen att MSB genom tillägg i förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ska bemyndigas att utfärda föreskrifter som detaljreglerar F-avtalens struktur och innehåll.
- 1.11 Bevakningsbranschen delar utredningens bedömning att lag (1982:1004) om skyldighet för näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer m.fl. att delta i totalförsvarsplaneringen delvis är föråldrad. Samtidigt har näringslivets roll i totalförsvaret fått ökad betydelse. Denna lag bör därför ses över inom ramen för arbetet med en ny och samlad försörjningsberedskapslag.

En modern reglering bör tydliggöra ansvarsfördelningen mellan totalförsvarsmyndigheterna och näringsliv samt fastställa ramarna för deras samverkan inom försörjningsberedskapen. I detta arbete bör även näringslivets medverkan och uppgifter inom totalförsvaret preciseras, särskilt inom de verksamheter där civilplikt kan komma att tillämpas.

Stockholm 2025-10-30

Svenska Transportarbetareförbundet

Magnus Thelander
Central Ombudsman

Säkerhetsföretagen, Almega

Joachim Källsholm
Ordförande

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

Martin Bjurhem, vd

Bevakningsbranschens Yrkes- och Arbetsmiljönämnd

POSTADRESS
Box 1233, 164 28 Kista

☎ 08-703 08 00

BESÖKSADRESS
Borgarfjordsgatan 11-13

✉ kontakt@bya.se

ORG.NR
802416-3183

🌐 www.bya.se